ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу

Огневого Віталія Олександровича на тему:

«Формування напрямів трансформаційних змін на підприємствах автомобільного транспорту», подану на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

1. Актуальність обраної теми дисертації

Сучасна складна економічна й політична ситуація в Україні, інфляційні процеси, підвищення цін на енергоносії та зростання кількості автоперевізників негативно впливають на діяльність автотранспортних підприємств. Для досягнення позитивних результатів від виробничо-господарської діяльності та розвитку в економічних умовах, що склалися, необхідно швидко й своєчасно реагувати на зміни в зовнішньому та внутрішньому середовищах й проводити трансформаційні перетворення. Нині питання розвитку через трансформаційні зміни на підприємствах автомобільного транспорту залишається не повністю дослідженим та потребує додаткового вивчення. Зокрема, відсутні чіткі рекомендації щодо конкретних стратегій і варіантів трансформаційних змін автотранспортних підприємств (АТП) та критеріїв оцінки ефективності їх впровадження, особливо в ринкових умовах господарювання.

Вирішення цих питань вимагає розробки нових, науково обґрунтованих підходів визначення та управління напрямами трансформаційних змін автотранспортних підприємств на основі дослідження варіантів їх реалізації.

У зв'язку з цим тема дисертаційної роботи є актуальною. Мета дослідження відповідає темі, задачі в повній мірі розкривають перелік тих завдань, які необхідно вирішити для досягнення мети. Об'єкт і предмет дослідження в цілому визначені коректно.

КАНЦЕЛЯРІЯ НТУ
Вх. № 01/739
«12» 06. 2017 р.

2. Ступінь обґрунтованості й достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації

Обґрунтованість отриманих у роботі наукових положень, висновків та рекомендацій забезпечується коректністю виконаних експериментів і розрахунків та підтверджується малими значеннями розбіжностей між результатами теоретичного аналізу та експериментальних досліджень, а також одержаними висновками, що перевірені на адекватність та базуються на таких методах: групування та порівняння; порівняльного аналізу, синтезу й узагальнення; систематизації; порівняння з еталоном та адитивної оптимізації; SWOT-аналізу; економіко-математичного моделювання.

Адекватність розробленої методики перевірена шляхом порівняння результатів розрахунків з економіко-математичної моделі вибору оптимальної стратегії й варіанту трансформаційних змін та її імітаційного моделювання з показниками роботи реальних автотранспортних підприємств. Достовірність теоретичних положень дисертації забезпечується чіткістю, коректністю постановки задач дослідження, обґрунтованим і коректним використанням математичних методів та систем комп'ютерного моделювання.

Усі отримані автором наукові результати мають високий ступінь достовірності й обґрунтованості, що підтверджується узагальненням значної кількості фундаментальних праць вітчизняних та закордонних вчених-економістів, використанням значного обсягу статистичної інформації, достатньою апробацією та впровадженням у виробництво.

3. Наукова новизна результатів роботи

Наукова новизна роботи полягає у вирішенні актуального науково-практичного завдання, що пов'язане з визначенням основних напрямів трансформаційних змін АТП, поглибленні чинних і розробці нових методичних положень щодо формування раціональної стратегії трансформації підприємства й варіантів її реалізації та виборі найефективніших із них в умовах динамічного зовнішнього середовища з

метою поліпшення конкурентоспроможності та результативності їх діяльності.

Наукова новизна виконаної роботи полягає в тому, що:

– уперше розроблено науково-методичні положення щодо формування трансформаційних змін на АТП, сутність яких, на відміну від діючих, полягає у визначенні їх пріоритетних напрямів з урахуванням факторів внутрішнього та зовнішнього середовищ, визначенні раціональних стратегій і варіантів цих змін, оцінюванні ефективності їх реалізації й виборі оптимального варіанта, впровадження якого підвищить конкурентоспроможність та результативність функціонування підприємства;

– удосконалено методичні положення оцінювання пріоритетності напрямів трансформаційних змін, які ґрунтуються на методі адитивної оптимізації, що, на відміну від традиційних підходів, дає змогу точніше та швидше визначити стратегічну ділянку, яка найбільше впливає на подальший розвиток підприємства;

– удосконалено економіко-математичну модель функціонування АТП, що дає можливість вибрати раціональну стратегію трансформаційних змін та варіанти її реалізації в реальних внутрішньому та зовнішньому середовищах;

– набули подальшого розвитку теоретичні підходи до формування понятійного апарату економічної сутності категорії «трансформація» та систематизації напрямів трансформаційних змін, серед яких виокремлено: структурний, функціональний, організаційний та управлінський. Це дозволить максимально врахувати особливості функціонування підприємств у ринкових умовах під час формування стратегій та варіантів трансформаційних змін;

– набула подальшого розвитку система критеріїв ефективності варіантів стратегій трансформаційних змін на підприємствах автомобільного транспорту, яка, окрім економічних показників, включає інтегральний показник конкурентоспроможності та дозволяє врахувати багатокритеріальну природу їх формування в умовах невизначеності.

4. Практичне значення одержаних результатів

До результатів, що мають найбільшу практичну значущість, можна віднести:

–методичний підхід щодо визначення оптимального варіанту трансформаційних змін для АТП;

–програмне забезпечення, яке дозволяє визначити пріоритетний напрям та оптимальний варіант змін (Свідоцтва на реєстрацію авторських прав № 37401 та № 37391).

Практична цінність роботи достатньо підтверджується тим, що основні результати дослідження впровадженні в ПАТ «Вінницьке автотранспортне підприємство 10554», ПП «АТП Кривешко», ТОВ «Вінницьке автотранспортне підприємство 10556», про що свідчать акти впроваджень результатів роботи.

Матеріали роботи використовуються в навчальному процесі Вінницького національного технічного університету під час вивчення дисциплін «Виробничі системи на автомобільному транспорті», «Стратегії сталого розвитку транспорту», «Організація автомобільних перевезень».

5. Повнота викладу основних результатів дисертації в опублікованих працях

Матеріали дисертаційної роботи опубліковані в 30 друкованих наукових працях, у тому числі в 15 наукових статтях (з них 14 – наукові праці у фахових виданнях України, 1 наукова праця у закордонному виданні), 13 – наукових працях, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації, 2 працях, що додатково відображають наукові результати дисертації. Оприлюднені наукові праці та дисертація свідчать про особистий внесок автора в розвиток економічної науки. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано тільки ті положення, ідеї та висновки, які є результатом самостійної роботи автора. Аналіз внеску автора в роботи з питань, які висвітлені в дисертації, свідчить, що доробок Огневого В.О. в них є вирішальним. Кількість, обсяг та зміст публікацій

відповідає вимогам МОН України до публікацій результатів дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук.

6. Відповідність дисертації встановленим вимогам

Дисертація складається з анотацій, написаних державною та англійською мовами, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та містить 180 сторінок основного тексту. Матеріали дисертації проілюстровано 12 рисунками та 23 таблицями, які повністю узгоджені з текстом роботи. Дослідження проведено за темою, актуальність якої обґрунтовано. Розробки здобувача виконані на високому рівні, представляють комплексне дослідження, висновки та рекомендації ґрунтуються на проведених результатах дослідження й мають важливе теоретичне та практичне значення, оформлення роботи відповідає встановленим вимогам.

Результати дисертаційного дослідження опубліковані автором у 15 статтях і в достатній мірі відображають наукові положення, пройшли належну апробацію на 28 науково-практичних конференціях.

7. Дискусійні питання та зауваження по дисертаційній роботі

Позитивно оцінюючи здобутки дисертанта, необхідно відмітити наступні дискусійні питання та зауваження до поданої дисертаційної роботи:

1. Правильність вибору провідного напряму трансформаційних змін відповідно до запропонованих методичних положень оцінювання пріоритетності напрямів трансформаційних змін на підприємствах автомобільного транспорту суттєво залежить від правильності вибору підприємств конкурентів. Запропонований у підрозділі 2.2 набір оцінних показників (с. 87-91), запропонованих здобувачем по кожному з чотирьох напрямів трансформаційних змін АТП, є неповним для проведення комплексного порівняльного аналізу підприємств. Доцільно було б його доповнити.

2. У роботі величина інтервалу моделювання береться за 1 рік. Проте не завжди можливо отримати економічний ефект від трансформаційних змін на підприємстві за цей період.

3. У другому розділі пронумеровано 22 формули, значна частина з яких не є важливим або кінцевим результатом. Тому їхня нумерація тільки ускладнює сприйняття матеріалу. Бажано було б нумерувати тільки ті формули, на які є посилання в подальшому тексті.

4. У формулі (1.7) на сторінці 63 не зрозуміло яку розмірність має інтегральний показник конкурентноспроможності.

Висловлені зауваження й дискусійні питання не є принциповими та не знижують загальної позитивної оцінки теоретичного рівня та практичного значення результатів дисертаційної роботи Огневого В.О.

Дисертаційна робота написана грамотно, є достатня кількість ілюстрацій та таблиць. Стиль та мова дисертації на належному науковому рівні, за змістом і оформленням добре компонована та відповідає паспорту спеціальності 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

8. Загальні висновки

Дисертаційна робота Огневого Віталія Олександровича на тему «Формування напрямів трансформаційних змін на підприємствах автомобільного транспорту» є завершеним науковим дослідженням, що містить нові науково-обґрунтовані теоретичні та практичні результати.

Зазначена дисертаційна робота за змістом і якістю теоретичних та методичних розробок відповідає рівню дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Обрану тему дисертаційної роботи необхідним чином розкрито, завдання в цілому виконано, поставлену мету досягнуто. Тема дисертації відповідає паспорту спеціальності 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Автореферат дисертації необхідним чином розкриває основні її положення та висновки, є ідентичним дисертації за структурою та змістом та не містить інформації відсутньої в роботі.

Наукові положення та висновки, що містяться в роботі, обґрунтовані та достовірні. Публікації автора достатньо повно відображають зміст та основні положення роботи.

Зауваження до роботи, відзначені у відгуку, не ставлять під сумнів вихідні наукові положення та результати дослідження, котрі отримали достатню апробацію та впровадження.

Дисертаційна робота відповідає вимогам, що висуваються до кандидатських дисертаційних робіт (п. п. 9, 11, 12, 14 «Порядку присудження наукових ступенів» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 року № 567 зі змінами та доповненнями), а її автор – Огневий Віталій Олександрович заслуговує присудження йому наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Офіційний опонент:

завідувач кафедри економіки та управління
Конотопського інституту
Сумського державного університету,
кандидат економічних наук, доцент Д. О. Власенко

Міністерство освіти і науки України * Конотопський інститут Сумського Державного Університету * Ід. код 24020208

Підпис Власенко Д.О. засвідчую
директор Конотопського інституту СумДУ
Бібліотека В.В.

КІСумДУ
Міністерство освіти і науки України * Конотопський інститут Сумського Державного Університету * Ід. код 24020208